

Beleidsplan Protestantse gemeente te Wichmond 2022 tot 2026

Samen gemeente zijn; ook als de zon niet schijnt!

Als de HEER het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers; als de HEER de stad niet bewaakt, vergeefs doet de wachter zijn ronde. (Psalm 127:1)

Inhoudsopgave:	Pagina
Voorwoord	3
1. Visie	
1A. Kerk voor het dorp	4
1B. Communicatie	5
2. Beschrijving van de Protestantse gemeente	
2A. Eredienst	6
2B. Kerkenraad	7
2C. Ouderlingen	8
2D. Jeugdwerk	9
2E. Diaconie	10
2F. Kerkrentmeesters	12
2G. Kerk met anderen	14
3. De kerk en het dorp Wichmond	
3A. De kerkelijke gemeente Wichmond	15
3B. De kerk in Wichmond	16
3C. Het dorp Wichmond	17

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan 2022-2026 van de Protestantse gemeente te Wichmond, zoals vastgesteld door de kerkenraad in haar vergadering op 17 juni 2022.

Het opstellen van een beleidsplan is een verplichting vanuit de landelijke kerk, de Protestantse Kerk Nederland (PKN). Het zet echter ook aan tot het goed nadenken over wat voor ons echt belangrijk is, wat voor gemeente we willen zijn, en hoe we om denken te gaan met de landelijke trend van dalend kerkbezoek, belangstelling en meedoen. Ook het steeds ouder wordende ledenbestand en de als maar toenemende wet- en regelgeving maken de instandhouding van onze gemeente tot een uitdaging. Het is misschien ook mogelijk om deze bedreigingen om te zetten in kansen zoals meer kerk voor het dorp willen zijn en je gebouwen beschikbaar stellen voor niet kerkelijk gelieerde activiteiten. Zonder vrijwilligers kan onze gemeente niet functioneren. Samenwerking met buurgemeenten kan ons versterken. Tegelijkertijd hecht de gemeente te Wichmond zeer aan haar zelfstandigheid en is het streven om iedere zondag in de dorpskerk een eredienst te houden en zo de lofzang gaande te houden.

Onze missie is:

“De gemeente van Christus te Wichmond weet zich geroepen om de liefde van God zichtbaar te maken in haar woorden en werken.”

Voor een kleine gemeente zoals de onze vraagt dat om volharding, samenwerking en vindingrijkheid. Het definitieve emeritaat van onze predikant Ds. Tim Wiersum per 31 juli 2023 stelt de gemeente voor een behoorlijke uitdaging om de juiste beslissingen te nemen om onze missie te blijven uitdragen.

17 juni 2022

De kerkenraad

1. Visie

De hartslag van het leven..... zo luidt de titel van de visienota van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Woorden ontleend aan een lied, waarvan de hele regel luidt: *Is de hartslag van het leven niet de liefde van de Heer?* Je zou dat de kern kunnen noemen. Het gaat om het hart dat klopt door geloof, hoop en liefde. Kernwoorden waar de gemeente te Wichmond inhoud aan wil geven in al haar activiteiten, op zondag en door de weeks. We staan als gemeente van Christus in een eeuwenoude traditie.

De kerk van Wichmond weet zich geroepen om de liefde van God zichtbaar te maken in haar woorden en werken.

We willen diegenen die nu betrokken zijn en de zondagse eredienst en/of andere activiteiten waar we elkaar als gemeente ontmoeten regelmatig bijwonen aan blijven spreken.

We zijn zeker niet blind voor landelijke ontwikkelingen (een krimpende kerk die van een centrale plek verhuisd is naar de rand van de samenleving) maar blijven vol vertrouwen in de toekomst.

Door meer kerk voor het dorp te zijn willen we ook nieuwe mensen, lid of geen lid, betrekken bij de kerk.

1A Kerk voor het dorp

We willen meer “kerk voor het dorp zijn” door onze gebouwen beschikbaar te stellen voor niet kerkelijke activiteiten.

De kerkzaal wordt gebruikt voor erediensten, uitvaarten, muziekschouwelingen, optredens van derden, bijeenkomsten van basisschool De Garve. Niet al deze activiteiten leveren geld op maar hebben vaak een maatschappelijk doel.

Sinds april 2021 is onze kerkzaal voorzien van een professionele Livestream met opname, en uitzend/streammogelijkheid via www.kerkdienstgemist.nl. Er is een groot beeldscherm. Het is aangelegd door enthousiaste en kundige vrijwilligers. We hopen hiermee ook niet gemeenteactiviteiten te trekken.

Via www.kerkdienstgemist.nl kunnen ook niet kerkelijke activiteiten uitgezonden/gestreamd worden.

Achter de kerk zit zaal Withmundi en ook deze is multifunctioneel te gebruiken.

Een heel duidelijk voorbeeld van kerk voor het dorp zijn is het flexwoningenproject. Het is de bedoeling dat achter de kerk op de plek waar nu (juni2022) twee oude loodsen staan en wat terrein daaromheen zogenaamde flexwoningen gebouwd worden.

Er wordt op dit moment door een werkgroep (bestaande uit gemeenteleden en niet gemeenteleden!!) onderzocht of er op de plek van de loodsen en het terrein achter de kerk zogenaamde flexwoningen (verplaatsbare woningen voor een periode van 10-15 jaar en hopelijk langer) gebouwd kunnen worden. Deze woningen zijn speciaal voor jongeren, starters, en ouderen die van hun grote woning af willen en zullen verhuurd en misschien ook verkocht worden. Een gedeelte van het terrein waarop de flexwoningen mogelijk komen is van de diaconie.

Het project heeft een hoog sociaal-maatschappelijk karakter en is geen moneymaker voor de diaconie en de kerk. De kerk en de diaconie verhuren uitsluitend de grond maar geen flexwoningen voor eigen risico. Er is de laatste jaren in Wichmond/Vierakker weinig bijgebouwd. De verwachte krimp blijkt niet zo'n vaart te lopen en er is eerder sprake van groei. De krapte op de huizenmarkt, mede veroorzaakt door mensen van elders die hier met een ruim budget een woning kopen, heeft er toe geleid dat er voor jongeren en mensen met beperkte geldmiddelen niet of nauwelijks betaalbare woonruimte beschikbaar is. Door het gebrek aan kleine levensloopbestendige woningen stopt ook de doorstroming van mensen op leeftijd van hun grote woning met dito tuin naar een kleine aangepaste woning.

Er is meer belangstelling voor deze woonvorm dan het aantal geplande flexwoningen!

Basisschool “de Garve” (school voor interconfessioneel RK/PC-basisonderwijs gelegen tegenover de kerk) maakt regelmatig gebruik van de kerkzaal voor activiteiten. Ook zijn er uitvoeringen van de plaatselijke muziekvereniging Jubal.

In het kader van “het kerk voor het dorp zijn” zijn er elke eerste en derde dinsdag van de maand koffieochtenden in de pastorie voor iedereen; dus ook voor niet-gemeenteleden. Wij hopen dat dit na de huidige opstartfase een blijvende activiteit wordt.

De meisjesclub, ontstaan binnen de gemeente maar inmiddels een brede club zonder directe binding met de kerkelijke gemeente, maakt gebruik van zaal Withmundi.

Mogelijke plek voor flexwoningen (links achter de dennen staan de oude loodsen)

De diaconie heeft een gebruiksovereenkomst voor 2 voorkamers en een keukentje in de pastorie. Deze ruimten worden voor diaconale activiteiten gebruikt (bijv. knutselavonden ten behoeve van ZWO) en tegen betaling beschikbaar gesteld aan lokale organisaties/personen waarbij zoveel mogelijk diaconale doelstellingen in het oog worden gehouden en niet geconcurrereerd wordt met commerciële ruimteverhuur in Wichmond en omgeving.

Er is contact met Dorpsbelang Wichmond-Vierakker.

Zoals het er nu uitziet zal vanaf juni 2022 kleding die o.a. door de toneelgroep Wichmond Vierakker wordt gebruikt op het balkon in zaal Withmundi worden opgeslagen. Het is de bedoeling dat hier via een nog te maken website een uitleenmogelijkheid aan gekoppeld wordt.

1B Communicatie

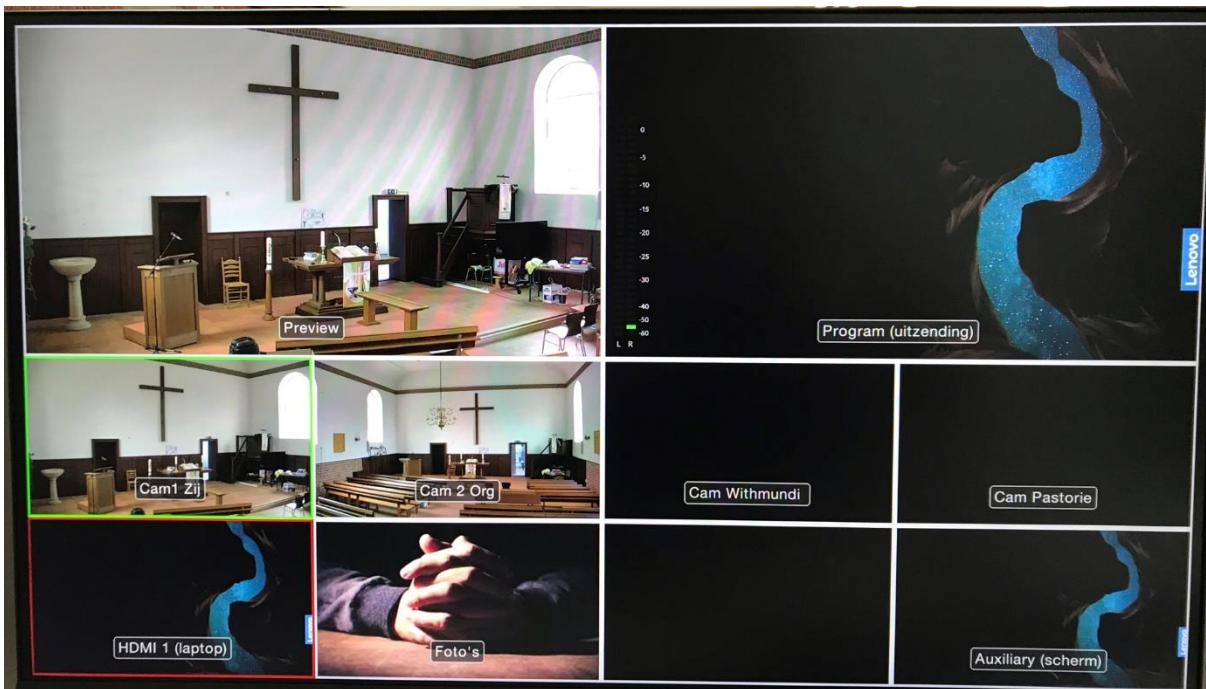
Goede communicatie is van groot belang zowel binnen de gemeente als naar buiten de gemeente.

Kerkblad, de vitrinekast aan de rand van het kerkplein en de website

<https://wichmond.protestantsekerk.net/> spelen hierbij een belangrijke rol.

Van grote waarde, niet alleen tijdens de Coronatijd maar ook daarna, is de livestream gebleken. Via onze website en <https://kerkdienstgemist.nl/> zijn de kerkdiensten en ook andere opgenomen activiteiten online live of later te volgen.

De livestream verdringt de kerkradio en deze zal mede hierdoor op de langere termijn verdwijnen. Het kerkblad wordt samen met de PKN gemeenten Drempt-Oldenkeppel en Hummelo uitgegeven en wordt zonder vergoeding bij alle gemeenteleden bezorgd. Het verschijnt 11 keer per jaar. Naast een gezamenlijk deel heeft iedere gemeente 6 pagina's A5-formaat om met specifieke zaken uit de eigen gemeente te vullen.

Livestream mogelijkheden

2. Beschrijving van de Protestantse gemeente

2A. Eredienst

Het doel van de eredienst is dat we elkaar als gemeente ontmoeten om samen God te ontmoeten, te danken en te loven. We luisteren naar wat ons via de Bijbelverhalen doorgegeven wordt. De eredienst vormt een inspiratiebron en een bemoediging om de nieuwe week in te gaan.

De eredienst staat onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad en verloopt volgens de Orde van Dienst zoals door de kerkenraad vastgesteld. Voorganger is de eigen predikant of een gastvoorganger. Enige malen per jaar is er een zangdienst zonder voorganger die inhoud gegeven en uitgevoerd wordt door gemeenteleden die de zangdienstcommissie vormen. Er is dan een korte overdenking.

In elke dienst met voorganger is er een lector.

Omdat de kerk gevormd wordt door haar leden, vinden we het belangrijk dat verschillende groepen actief bij de kerkdiensten betrokken worden. De ZWO (= Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingshulp) diensten worden voorbereid samen met de ZWO groep.

Gezinsdiensten zijn er helaas niet meer maar dat kan veranderen. Eerste kerstdag is er uitbeelding van het kerstverhaal door leerlingen van basisschool "De Garve" en er is in maart een "Garve dienst" met medewerking van leerlingen van de school. In september is er een soortgelijke dienst in de RK Willibrordus kerk te Vierakker.

De huidige variatie aan diensten moet zeker behouden blijven. Het is dringend aan te bevelen een aantal keren per jaar een dienst "anders dan anders" te doen en daarbij niet te veel vast te houden aan de regels van de liturgie. Gezien het feit dat meer dan 30% van de leden tussen de 40 en 60 jaar is, verdient het aanbeveling vooral ook deze leeftijdsgroep bij de voorbereidingen te betrekken. Er zouden dan enkele gesprekken voorafgaande aan de dienst kunnen plaatsvinden en op deze manier worden mensen op z'n minst één keer per jaar aangezet tot het nadenken over het geloof en de eredienst.

Bij de eredienst wordt sinds april 2021, geïnitieerd door de corona epidemie, gebruik gemaakt van een groot beeldscherm en een papieren liturgie.

De muziek wordt verzorgd door de organist en eventueel door andere muzikanten. In een aantal diensten is er een koor dat optreedt. Maar onze kerkgangers zingen graag zelf!

Iedere zondag is er na de dienst koffiedrinken in de voorkamers van de pastorie of in Withmundi. In september is er een Startzondag, als begin van het winterseizoen. De dienst en het verder inhoud geven van het begrip Startzondag wordt voorbereid in samenwerking met de startzondagcommissie.

Naast de zondagse erediensten, zijn er ook diensten op Kerstavond, Witte Donderdag (viering Heilig Avondmaal), Goede Vrijdag, Hemelvaartsdag en Oudejaarsavond. In maart en november is er een avonddienst op biddag, respectievelijk dankdag voor gewas en arbeid. In de veertigdagentijd worden er een aantal vesperdiensten op vrijdagavonden gehouden.

Jaarlijks is er een zondagse eredienst samen met de PKN gemeente Steenderen-Bronkhorst, afwisselend in de dorpskerk van Steenderen en van Wichmond.

Aan het begin van de feestweek in augustus is er een oecumenische openluchtdienst afwisselend bij de RK Willibrorduskerk en onze kerk.

Ds. Tim Wiersum preekt vol enthousiasme!

2B. Kerkenraad

De gemeente wordt geleid door de kerkenraad. De kerkenraad wordt gevormd door: de predikant, de 3 ouderlingen, de 3 diakenen en de 3 ouderling-kerkrentmeesters. Er is geen jeugdouderling.

Zij dragen samen de verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de gemeente.

We streven naar een voltallige kerkenraad zoals we die nu hebben maar de optie van een kleinere

kerkenraad, mede afhankelijk van wat PKN toegaat staan, kan een realiteit worden waarbij wel aangetekend wordt dat al het werk gedaan moet worden. Ook dan zullen de colleges van Diakenen en Kerkrentmeesters ieder uit 3 mensen moeten bestaan waarvan er één geen lid van de kerkenraad is.

Getalsmatig schieten we er niet zoveel mee op maar het bezwaar dat iemand wel werkzaamheden die bij het ambt horen op zich wil nemen maar geen lid van de kerkenraad willen zijn kunnen we zo wel wegnemen.

De kerkenraad:

- zorgt voor de erediensten (prediking, gebeden, doop en avondmaal)
- draagt zorg voor de persoonlijke aandacht voor de leden van de gemeente (pastoraat)

- geeft leiding aan de opbouw en geestelijke vorming van de gemeente
- heeft aandacht voor de gemeenschap van de kerk ter plaatse
- is verantwoordelijk voor de rol van de kerk in de directe omgeving en wereldwijd (missionair en diaconaal werk)
- stelt regels vast ten behoeve van het leven en werken van de gemeente
- stelt het beleidsplan vast
- behartigt de financiële zaken
- denkt mee over inhoudelijke onderwerpen die het wezen van de kerk betreffen en betreft daar ook de gemeenteleden bij.
- voert concrete taken uit zoals het vaststellen van regels voor het beroepingswerk (beroepen van een predikant) Een kerkelijk werker is, mits wel overwogen, bespreekbaar.

De kerkenraad komt maandelijks, met uitzondering van de maand augustus bijeen. De kerkenraad kiest uit haar midden een moderamen (dagelijks bestuur), bestaande uit tenminste de predikant, preses (voorzitter), scriba (secretaris) en assessor (plaatsvervanger). Naast de predikant zijn de drie andere groepen vertegenwoordigd in het moderamen.

De predikant is in het bijzonder verantwoordelijk voor de verkondiging van het Woord en Toerusting. De predikant is ook degene die de catechese aanstuurt

De ouderlingen en de predikant samen hebben een bijzondere verantwoordelijkheid met betrekking tot het geestelijk welbevinden van de gemeenteleden.

De diakenen hebben een bijzondere verantwoordelijkheid met betrekking tot het lenigen van nood in en buiten de gemeente en het toerusten van de gemeente tot diaconaal bewustzijn.

De ouderlingen–kerkrentmeesters hebben, onder de verantwoordelijkheid van de gehele kerkenraad, als bijzondere taak het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente.

In onze gemeente is er ruimte voor het zegenen van levensverbintenissen anders dan tussen man en vrouw

2C. Ouderlingen

De ouderlingen richten hun werkzaamheden op het geestelijk welzijn van de gemeenteleden, het pastoraat. Doelstelling van het pastoraat is 'in navolging van Jezus in ontferming omzien naar de medemens'. Het pastoraat wordt (april 2022) uitgevoerd door de predikant, 3 wijkouderlingen, 2 gemeenteleden met een bijzondere taak (pastoraat in de verzorgingshuizen en de wijk Baak) Zij vormen het ouderlingenberaad. De organisatie van het pastoraat staat beschreven in een apart document dat in het ouderlingenberaad jaarlijks wordt bijgesteld. Momenteel is er 1 vacature voor wijkouderling "Dorp" en één die al langer dan 2 jaar voor de wijk Baak bestaat Er wordt naar gestreefd de vacatures zo spoedig mogelijk vervuld te krijgen.

De ouderlingen zijn als het ware de "pastorale voelsprietten" in de gemeente. Zij signaleren als er iets in hun wijk aan de hand is, nemen zelf initiatief en/of lichten de predikant en de kerkenraad in. Ouderlingen en predikant houden elkaar op de hoogte over pastorale aangelegenheden in de wijken, door (telefonisch en e-mail) overleg en door middel van het ouderlingenberaad eens in de zes weken. Deze vergaderingen zijn ook van belang voor de ouderlingentoerusting.

De persoonlijke contacten met de gemeenteleden maken de hoofdzaak uit van het werk van de ouderlingen in de gemeente. De ouderlingen vinden het, bij gevoelsmatig minder betrokken gemeenteleden, moeilijk in te schatten of er behoefte aan contact is. Veelal gaan ze af op hun eigen gevoel en worden de reacties besproken in het ouderlingenoverleg. Bezoekwerk is niet meer zo vanzelfsprekend. In de praktijk hebben ouderlingen met 10-20% van de mensen in hun wijk intensief contact. Bij de andere mensen is dat minder tot helemaal niets.

De gemeenteleden kunnen door het werk van de ouderlingen ervaren dat er vanuit de kerk naar hen wordt omgezien. Het op de hoogte gesteld worden van bijzondere gebeurtenissen zoals bijvoorbeeld ziekenhuisopname of andere ingrijpende gebeurtenissen blijft om aandacht vragen.

Er is een bezoekgroep van ca. 25 vrijwilligers (gemeenteleden), die met enige regelmaat op bezoek gaan bij veelal oudere gemeenteleden, die daar prijs op stellen. De ouderlingen organiseren dit en dragen hiervoor de verantwoordelijkheid. Het is tevens een extra voelspriet voor het wel en wee in de betreffende wijk. Er is geen gestructureerde bezoektaditie in de vorm van een jaarlijks bezoek. De contacten van de ouderlingen liggen in de informele sfeer. Alleen huisbezoeken naar aanleiding van een gemelde geboorte, ziekte, verjaardag of jubileum zijn vaste punten van aandacht. De ouderlingen signaleren de behoefte aan een bezoek van de predikant en geven dat aan hem/haar door. Tweemaal per jaar (in de week na Pasen en rond de laatste zondag van het kerkelijk jaar) is er huisavondmaal voor hen die vanwege ouderdom of ziekte niet naar de kerk kunnen komen. Ongeveer zes keer per jaar is er een ontmoetingsmiddag in de pastorie. Deze bijeenkomsten worden geleid door de predikant en er zijn 1 of meer wijkouderlingen aanwezig. Deze middagen hebben telkens een ander thema, zoals 'mijn doop en kinderbijbels' of 'dierendag (Franciscus van Assisi)' etc. Elk jaar worden er huissamenkomsten (grootuisbezoek; de laatste jaren in de voorkamers van de pastorie) georganiseerd rondom een bepaald thema. De wijkouderlingen zijn verantwoordelijk voor de organisatie, zij brengen de uitnodigingen rond en openen de avond. De gespreksleiding is in handen van de predikant. Het gespreksonderwerp wordt in overleg met de ouderlingen bepaald. De huissamenkomsten worden goed bezocht ook door gemeenteleden die weinig in de kerk komen.

Liturgisch centrum Pinksteren 2022

2D. Jeugdwerk

Het jeugdwerk heeft als doel kinderen en jongeren (en hun ouders) te betrekken en betrokken te houden bij geloof en de kerk.

Er wordt naar gestreefd enkele diensten per jaar te organiseren waarbij jongeren actief deelnemen in de voorbereiding en uitvoering en waarbij zij een grote mate van vrijheid krijgen met betrekking tot hun inbreng. Op de kerstmorgen wordt er door de jeugd (4-18) samen met de voorganger een vrolijke dienst gehouden. De ene keer kan dat een musical zijn, de andere keer meer met muziek. Ieder jaar wordt opnieuw bekeken wat er op de kerstmorgen gedaan wordt. Van belang is dat de jeugd er zoveel mogelijk bij betrokken wordt.

Tweemaal per jaar wordt samen met de plaatselijke "school voor interconfessioneel RK/PC-basisonderwijs De Garve" een oecumenische dienst gevierd voorbereid samen met de school. In september in de RK kerk en in maart in onze kerk.

Na een aantal jaren zonder kindernevendienst is hiermee in 2018 opnieuw begonnen omdat er weer enkele kinderen met grote regelmaat in de kerk komen.

Ze maken dan het begin van de eredienst mee, en gaan daarna in Withmundi aan het knutselen rond een thema.

In Adventstijd en in de veertigdagentijd is er een speciaal project voor de kinderen.

Er is op dit moment helaas geen jeugdouderling en dit wordt opgevangen door enkele enthousiaste gemeenteleden.

Kindernevendienst activiteit; Knutselen met een Bijbels thema

2E. Diaconie

De diaconie wil omzien naar de ander, dichtbij of ver weg, in het bijzonder de naaste in nood. Het sociale vangnet van de overheid vertoont steeds meer gaten. Het diaconaat van de kerken komt daarbij opnieuw in beeld. Samen met de diaconieën binnen de burgerlijke gemeente Bronckhorst wordt binnen het Diaconaal Netwerk Bronckhorst (DNB) overlegd over zaken als armoede, minima, de WMO (=Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en het sociaal beleid. Hierbij functioneert het DNB als aanspreekpunt voor de burgerlijke gemeente.

Er is een goed functionerende ZWO (= Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingshulp) groep, waarvan 1 diaken deel uitmaakt. Deze groep kiest tweejaarlijks een project, en organiseert diverse acties om hiervoor geld bijeen te brengen.

De diaconie heeft (juni 2022) een gebruiksovereenkomst voor 2 voorkamers en een keukentje in de pastorie. (Zie 1A Kerk voor het dorp)

Het College van Diakenen bestaat uit drie personen.

Knelpunt blijft dat er onvoldoende inzicht is in de sociale en financiële problemen van personen in de eigen gemeente. Mensen melden zichzelf, of iemand waarvan men weet dat die het financieel moeilijk heeft niet makkelijk bij de diaconie. Privacy wetgeving maakt dat de burgerlijke gemeente geen informatie hieromtrent kan verschaffen. Hierdoor blijft het moeilijk om de lokale armoedebestrijding vorm te geven. Incidenteel kan er via het project Schuldhulpmaatje lokale financiële ondersteuning verleend worden. Via de burgerlijke gemeente Bronckhorst worden jaarlijks in de decembermaand "supermarktcheques" verstrekt aan inwoners van Wichmond/Vierakker die een bijstandsuitkering ontvangen."

Financieel beheer van de diaconie

De diaconie verwerft haar inkomsten uit:

- Giften en collectes
- Rente en dividend op uitstaande gelden (aandelen Oikocredit, spaarbanktegoeden)
- Opbrengsten uit onroerende goederen (huren, pachten). Het Kantoor der Kerkelijke Goederen (KKG) adviseert en ondersteunt de diaconie hierbij.

De diaconie heeft met uitzondering van aandelen in Oikocredit geen beleggingen (aandelen of obligaties) maar uitsluitend spaartegoeden. Dit om risico's te minimaliseren. Keerzijde is wel dat momenteel de rendementen op spaartegoeden heel laag zijn. Oikocredit investeert het grootste deel van haar gelden in ondernemingen die gericht zijn op armoedebestrijding in ontwikkelingslanden.

De uitgaven betreffen voor een groot deel ondersteuning van organisaties ten behoeve van armoedebestrijding wereldwijd (ca. 60%), landelijk (ca. 20%) en lokaal/regionaal (ca. 20%). Daarnaast is er geld beschikbaar voor noodhulp.

De financiële positie van de diaconie is dusdanig dat geen toename van het eigen vermogen wordt nagestreefd. De jaarrekening wordt opgesteld door een administrateur. Hierdoor is de kerkordelijke verplichte scheiding tussen middelenbeheer en boekhouding gewaarborgd.

Beleidsvoornemens:

De diaconie wil meer bekendheid geven aan haar doelstelling en mogelijkheden. Dit kan drempelverlagend werken bij het vragen van (lokale) bijstand.

De diaconie wil zien hoe het rendement op haar bezittingen omhoog te krijgen, zonder daarbij grotere risico's te lopen.

De diaconie onderzoekt ook welke mogelijkheden er zijn om meer "diaconie voor het dorp" te zijn. Zo stelt de diaconie grond beschikbaar voor het flexwoningenproject. (Zie 1A Kerk voor het Dorp)

Liturgisch bloemstuk bij de biddag voor gewas en arbeid 2020

2F. Kerkrentmeesters

Het College van Kerkrentmeesters (Cvk) heeft tot taak het op verantwoorde wijze zorgdragen voor alle stoffelijke aangelegenheden van de gemeente voor zover deze niet diaconaal zijn. Concreet betekent dit dat het Cvk alle gelden en goederen van de gemeente beheert. Het Cvk bestaat uit 3 ouderling-kerkrentmeesters. Daarnaast kan het college, voor kleine en grotere klussen, putten uit een groep vrijwilligers. De administratie wordt gedaan door een vrijwilliger. Er zijn geen mensen in loondienst. De eisen, die aan het kerkrentmeesterlijk beheer gesteld worden, zijn steeds hoger zowel vanuit de overheid als vanuit PKN zelf.

De eigendommen van de kerkelijke gemeente zijn het kerkgebouw, de pastorie (gelegen naast de kerk), gebouw Withmundi (gelegen achter de kerk), de gronden rond kerk en pastorie, regulier verpachte landbouwgrond in Vierakker en de oude loodsen schuin achter de kerk.

Het orgel is een Rijksmonument en daarmee ook de gehele kerkzaal en zaal Withmundi.

De pastorie is een gemeentelijk monument.

Het Cvk streeft er naar de bezittingen enerzijds niet alleen in te zetten voor de kerkelijke gemeente maar in bredere zin voor de lokale gemeenschap, anderzijds streeft het naar een optimaal rendement om met name de gebruiks- en onderhoudskosten van de gebouwen te kunnen blijven dragen.

De kerkzaal en zaal Withmundi zijn multifunctioneel te gebruiken. (Zie 1A Kerk voor het dorp en 1B Communicatie)

Niet alle activiteiten leveren geld op maar hebben zeker een maatschappelijk doel.

Voor de kerk en zaal Withmundi is een onderhoudsplan opgesteld. Er is SIM (subsidie instandhouding monumenten) subsidie ter hoogte van €39.000 verleend. Tot en met april 2022 zijn het dak, kilgoten, toren, en het uurwerk grondig geïnspecteerd en gerestaureerd.

Terugplaatsen bol en haan (dec.2021) Restauratie op niveau!

Pastorie en kerk van de “andere kant”

De pastorie wordt momenteel bewoond door de predikant en zijn echtgenote en gedeeltelijk gebruikt door de diaconie. Dit alles tegen een marktconforme huuropbrengst. Tot 31 juli 2023 zal dit zo blijven want dan gaat onze predikant met emeritaat. Daarna ontstaat een nieuwe situatie.

Pastorie en kerk staan erg dicht bij elkaar en hebben planologisch gezien de bestemming “maatschappelijke functie”

De pastorie is een oud groot en statig pand. De indeling is gedateerd en het energieverbruik is bij normale bewoning flink hoog. De juiste bestemming vinden voor het pand wordt nog een uitdaging.

De regulier verpachte grond heeft als gevolg van de wet en regelgeving rondom reguliere pacht een heel laag rendement.

Het Cvk streeft naar hogere opbrengsten uit het gebruik van zaal Withmundi door dit gebruik te intensiveren, bijvoorbeeld door nieuwe betalende gebruikers aan te trekken. Hierbij is het van groot belang dat die invulling binnen de kaders blijft van wat kan en mag, en passend is bij de andere (kerkelijke) activiteiten in Withmundi.

Er zijn enkele trouwe huurders en enkele incidentele huurders die de weg naar Withmundi weten te vinden.

De loodsen/caravanstalling worden nog wel verhuurd maar zijn technisch gezien op (zie 1A Kerk voor het dorp).

De opbrengsten van Kerkbalans blijven op niveau van zo'n €43.000 per jaar. Er vertrekken en overlijden gemeenteleden maar er komen ook mensen van elders die in onze gemeente gaan wonen, lid zijn van PKN en automatisch aan onze gemeente worden gekoppeld en in een aantal gevallen financieel bovengemiddeld bijdragen. Er mag niet onvermeld blijven dat door een klein aantal leden een bovengemiddeld grote bijdrage wordt geleverd.

Jaarlijks wordt er door vrijwilligers een oliebolactie georganiseerd (opbrengst ca. 2.000 euro)

We hopen de organisatie weer op te kunnen pakken van het braderie/tuinfeest (opbrengst ca. 1.000 euro).

Daarnaast worden er de laatste jaren met name in de Adventstijd optredens en/of concerten georganiseerd waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de instandhouding van het kerkgebouw.

Voor wat de inkomsten betreft dient ook opgemerkt te worden dat de financiële positie behoorlijk versterkt wordt door incidentele giften van een behoorlijke omvang. Het onderhoud aan de gebouwen en wat andere incidentele zaken worden voornamelijk betaald uit giften, schenkingen en legaten.

De reserves van onze gemeente zijn dusdanig dat wij aan de normen van PKN voldoen.

Het is absoluut niet zo dat wij op ons geld “blijven zitten”, we durven best wat uit te geven maar we worden geacht een behoorlijke vrije buffer van ongeveer €100.000 achter de hand te hebben.

Er is een meerjarenraming opgesteld en deze laat voor een 0,33fte predikantsplaats een vrije buffer en liquiditeit zien die op peil blijft. Bij een 0,4fte predikantsplaats nemen deze getallen sterk af en wordt het risico als hoog tot zeer hoog beoordeeld.

Bij het opstellen van de meerjarenraming zijn ook een paar behoorlijke giften ingerekend waarvan we maar moeten afwachten of we die ook daadwerkelijk krijgen. Voor de pastorie is gerekend met een forse huur voor tijdelijk verhuren en zonder renovatie. Het is de vraag in hoeverre dit realistisch is en dat geldt zeker in een situatie waarin de onroerend goed markt minder gespannen is.

Samenvattend constateert het Cvk dat momenteel de financiële situatie van de gemeente vertrouwen geeft mits met een aantal beleidsvoornemens hier verder aan gebouwd wordt. In deze ogenschijnlijk gezonde economische situatie kan echter maar al te gemakkelijk verandering komen zoals op het moment van schrijven (juni 2022) waar we sinds jaren geconfronteerd worden met een hoge inflatie. Dit heeft direct gevolgen voor de waarde van onze financiële reserves en als lonen en pensioenen geen inflatiecorrectie krijgen kan dat ook negatieve gevolgen hebben voor de opbrengst van actie Kerkbalans. De sterk gestegen energiekosten en vooral de gasprijs zijn per direct al van invloed op onze financiële mogelijkheden.

Het emeritaat van onze huidige predikant per 31 juli 2023 zal zeker een impact hebben op onze gemeente. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden.

2G. Kerk samen met anderen

De kerkelijke gemeente Wichmond ligt in de burgerlijke gemeente Bronckhorst. De kerkenraad vindt samenwerking met andere protestantse gemeenten in cluster D verband (Steenderen, Vorden, Hengelo, Zelhem en Wichmond) noodzakelijk voor de toekomst. Over de vorm waarin deze samenwerking het beste gestalte kan krijgen wordt momenteel nagedacht.

Het moderamen vergadert jaarlijks met het moderamen van PKN gemeente Steenderen-Bronckhorst om elkaar te informeren en te bezien waar we van elkaar kunnen leren en kunnen samenwerken.

Het kerkblad wordt samen met de PKN gemeenten Drempt-Oldenkeppel en Hummelo uitgegeven (Zie 1B Communicatie)

Op het gebied van de oecumene wordt al jaren samengewerkt met RK-parochie De Twaalf Apostelen, locatie Vierakker (St. Willibrorduskerk) en Interconfessioneel (=RK/PC) basisschool De Garve. Drie keer per jaar zijn er oecumenische vieringen, waarvan 2 met de school en 1 als openluchtdienst bij het begin van de feestweek (Oranjefeest/Kermis eind augustus). Jaarlijks wordt op 4 mei een stille tocht en een korte bezinningsbijeenkomst in onze kerk georganiseerd door de oecumenische 4 mei commissie.

Het feit dat RK Vierakker geen eigen pastor meer heeft, maakt dingen samen doen met de parochie lastiger. Zoals het er nu (juni 2022) naar uitziet en onder voorbehoud, zal de RK Sint Willibrorduskerk in Vierakker per 1 januari 2023 onttrokken worden aan de erediensten. Wij hopen dat het niet zover komt.

RK Sint Willibrorduskerk te Vierakker

3. WICHMOND

3A. De kerkelijke gemeente Wichmond in het kort

De Protestantse gemeente te Wichmond heeft in 2021 350 leden waarvan 52% vrouw is. De gemiddelde leeftijd is 54,5 jaar en net als in 2012 is 60% belijdend lid.

De predikantsplaats is tot 31 juli 2023 0,4 fte. Voor kosterverk, administratie en organisten worden vrijwilligersvergoedingen betaald. Er zijn geen mensen in loondienst. Onze gemeente heeft 30 vrijwilligersgroepen met totaal meer dan 150 vrijwilligers. Er zijn ook niet gemeenteleden die wel iets voor de kerk doen.

Zonder onze vrijwilligers kan de gemeente niet functioneren!

3B. De kerk in Wichmond

Op 14 mei 1855 werd de eerste steen gelegd voor de Nederlands Hervormde Kerk in Wichmond. Op 20 april 1856 werd het kerkgebouw in gebruik genomen. Oorspronkelijk had de kerk een open houten toren. Deze toren werd in 1930 vervangen door de huidige dichte, gemetselde toren. In 1956 vond de eerste restauratie en verbouwing plaats. Er werd een liturgisch centrum gemaakt en de preekstoel ging van het midden naar de zijkant in de hoek van de westelijke en noordelijke muur. In 1981 werd de kerkzaal opnieuw gerestaureerd. Er werd een binnenmuur opgetrokken om het vochtprobleem op te lossen. Verder werd een nieuwe vloer met vloerverwarming gelegd. De vaste banken verdwenen en er kwamen verplaatsbare banken.

Het orgel werd in 1867 geleverd door de Gebr. Knipscheer uit Amsterdam. Het was een “tweedehands” orgel. Er werden bestaande balgen en overwegend bestaande pijpen gebruikt. Een deel van de pijpen stamt uit de 17^e eeuw. Het orgel werd in 1923 gewijzigd. In 1985 vond een grote orgelrestauratie plaats. Een groot aantal pijpen werd vervangen en het orgel werd in de oorspronkelijke staat, zoals het door de Gebr. Knipscheer was gebouwd in 1867, teruggebracht. De blaasbalgen werden van de zolder naar het orgelbalkon verplaatst. Op 18 mei 1985 werd het orgel opnieuw in gebruik genomen. In 1994 is dit orgel op de Rijksmonumentenlijst geplaatst.

Knipscheer Orgel (Rijksmonument)

De huidige drie klokken hangen sinds maart 1948 in de toren. Zoals bij heel veel kerken is de klok in de oorlog door de bezetter uit de toren gehaald. Alle drie klokken komen van de firma Van Bergen uit Heiligerlee.

In de kerk hing vroeger een kroonluchter. Na de oorlog is deze niet meer teruggekomen. Na vragen uit de gemeente is een fonds in het leven geroepen om een nieuwe kroonluchter aan te kunnen schaffen, Door giften van de gemeenteleden hangt er sinds 1997 weer een nieuwe kroonluchter in de kerk.

In 2004 werd de landelijke Protestantse Kerk Nederland (PKN) gevormd waar wij onderdeel van zijn en in 2010 veranderde de naam van onze gemeente van Nederlands Hervormde gemeente (NH) te Wichmond in Protestantse gemeente (PG) te Wichmond

Meer informatie over de geschiedenis van de kerk in Wichmond is te vinden in het boekje '150 jaar Nederlands-Hervormde Kerk in Wichmond' dat in 2007 is uitgegeven.

3C. Het dorp Wichmond

Wichmond is een dorp dat 7 km ten zuidoosten van Zutphen en 15 km ten noorden van Doetinchem ligt. Het behoort tot de burgerlijke gemeente Bronckhorst.

In 1994 vierden de 1100 inwoners van Wichmond en Vierakker e.o. hun 1200-jarig bestaan. Het dorp Wichmond telt ongeveer 500 inwoners. De rest van de bevolking woont in het buitengebied van Wichmond en in Vierakker en aangrenzende gedeeltes van Vorden en Baak. Er is de laatste jaren weinig bijgebouwd. (Zie 1A Kerk voor het dorp)

Vierakker is een buurtschap die altijd in één adem met Wichmond wordt genoemd.

In Vierakker Wichmond is naar schatting 30% van de mensen Rooms-Katholiek, 30% Protestant en 40% behoort niet tot Protestantse of Rooms-Katholieke kerkgemeenschap. In contacten met niet kerkelijke mensen is te merken dat er een grote onbekendheid is over het functioneren van een kerk en wat daar bij komt kijken. Dit lijkt een bedreiging maar kan ook een kans zijn.

De Protestantse kerk (1856) staat in Wichmond en de Rooms-Katholieke Kerk (1870) staat net buiten het dorp in Vierakker. Tot 1996 waren er twee basisscholen: de Rooms-Katholieke St. Willibrordusschool in Vierakker (net buiten het dorp Wichmond) en de Protestants-Christelijke 'School met de Bijbel' in Wichmond. Door het te kleine aantal leerlingen zijn de twee scholen samengevoegd tot "School voor Interconfessioneel RK/PC basisonderwijs De Garve".

Op De Garve wordt aan godsdienstonderwijs gedaan en Kerstmis en Pasen worden in onze kerk gevierd.

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat dit staat of valt met de betrokkenheid van de leerkrachten bij het Christelijk geloof. Vanuit onze gemeente hopen wij dat wat er nog is behouden blijft.